

Zpráva o azylu 2026

Shrnutí

Zpráva o azylu 2026

**Výroční zpráva o situaci v oblasti azylu
v Evropské unii**

SHRNUTÍ

červen 2026

© Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA), 2026

Za použití informací uvedených v této publikaci nenese odpovědnost ani Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA), ani žádná osoba jednající jejím jménem.

Fotografie na titulní straně: Getty Images/[Stefano Guidi](#)

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2026

PDF BZ-01-26-013-CS-N ISBN 978-92-9418-439-9 ISSN 2600-2922 doi: 10.2847/0950959

Reprodukce povolena s uvedením zdroje. K veškerému použití nebo reprodukci fotografií či jiných materiálů, k nimž agentura EUAA nemá autorská práva, je nutné získat svolení přímo od držitelů těchto práv.

Předmluva

Celkový počet žádostí o mezinárodní ochranu v zemích EU+ se již druhý rok po sobě snížil, a to na 0,8 milionu. K tomuto poklesu vedla řada faktorů, včetně politického vývoje v klíčových zemích původu, například v Sýrii, a spolupráce Evropy s partnerskými zeměmi, která omezila pohyb po migračních trasách do Evropy. Země EU+ zároveň nadále poskytovaly dočasnou ochranu přibližně 4,5 milionu vysídlených osob z Ukrajiny, přičemž na některé země připadal největší podíl, a pokračovaly iniciativy zaměřené na dlouhodobá řešení, která by usnadnila případné ukončení dočasné ochrany v březnu 2027.

Společným úkolem všech zemí EU+ v roce 2025 byla příprava na aktivaci Paktu o migraci a azylu od června 2026. Vnitrostátní prováděcí plány a vnitrostátní strategie sloužily jako vodítko pro reformy, které brzy uvedou do praxe modernizovaný evropský azylový systém.

Země však v tomto procesu nebyly samy. Evropská komise jim společně s agenturami EU poskytovala pokyny a podporu. Naše agentura toto úsilí podpořila prostřednictvím svého zvláštního programu týkajícího se Paktu, který přinesl řadu výstupů. Agentura EUAA poskytovala zemím operativní podporu v terénu, školila odborníky v oblasti azylu, mimo jiné prostřednictvím své akreditované Akademie EUAA, vypracovávala technické materiály, které pomáhaly pracovníkům z praxe při uplatňování harmonizovaných postupů, a připravovala situační analýzy sloužící jako podklad pro tvorbu politik.

Například s ohledem na měnící se situaci v Sýrii agentura EUAA rychle shromáždila informace o politikách a postupech zemí EU+ vůči syrským žadatelům, zatímco výzkum informací o zemích původu přinesl kvalitní informace o vývoji v zemi. Tím, že agentura EUAA poskytla přehled o uplatňování pojmů bezpečných zemí v zemích EU+, podpořila rovněž legislativní proces vedoucí k přijetí celounijního seznamu bezpečných zemí původu a revidovaného pojmu bezpečné třetí země.

Není pochyb o tom, že červen 2026 nepředstavuje definitivní konec, nýbrž přechod do nové vývojové fáze společného evropského azylového systému (SEAS). Tato fáze může vyžadovat značnou míru učení se v praxi. Půjde o proces, v němž bude zpětná vazba z praktického uplatňování nových pravidel určovat úpravy, které bude třeba provést na operativní i politické úrovni. Po celou dobu tohoto procesu bude naše agentura země i nadále podporovat a poskytovat jim své odborné poznatky v zájmu účinného fungování SEAS.

Nina Gregori
výkonná ředitelka
Agentura Evropské unie pro otázky azylu

Obsah

Předmluva	4
Úvod	6
1. Hlavní vývoj v oblasti azylu v Evropské unii v roce 2025	7
2. Řízení přístupu k mezinárodní ochraně.....	9
3. Iniciativy pro zefektivnění a harmonizaci azylových řízení.....	10
4. Přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu	11
5. Odpovědnost za žádost o mezinárodní ochranu	12
6. Harmonizovaný přístup k přesídlení a přijímání osob z humanitárních důvodů	13
7. Práva osob požívajících mezinárodní ochrany na začlenění a integraci.....	14
Rámeček 1. Dočasná ochrana vysídlených osob z Ukrajiny	15
8. Právní záruky pro děti a žadatele se zvláštními potřebami	16
Závěrečné poznámky	18

Úvod

Shrnutí [Zprávy o azylu 2026: výroční zprávy o situaci v oblasti azylu v Evropské unii](#) stručně popisuje klíčový vývoj v oblasti mezinárodní ochrany, který je představen v hlavní zprávě. Shrnutí je k dispozici ve **31 jazycích**, včetně všech jazyků EU a dále albánštiny, arabštiny, makedonštiny, ruštiny, srbštiny, turečtiny a ukrajinštiny.

Informace uvedené v hlavní zprávě jsou k dispozici v různých uživatelsky přívětivých doplňkových zdrojích:

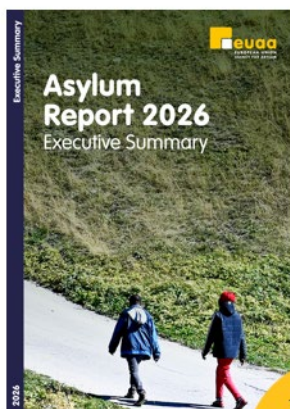

- **Databáze vnitrostátního vývoje v oblasti azylu** představuje legislativní, institucionální a politický vývoj, který je popsán ve zprávě. Novinky lze vyhledávat podle země, tématu, roku a typu vývoje. Informace jsou rovněž shrnuty a uvedeny v tabulce podle zemí a podle tematických oblastí v dokumentu ve formátu PDF.
- Zpráva představuje výběr vývoje judikatury na základě [EUAA databáze judikatury](#). Hypertextové odkazy v textu dovedou čtenáře na konkrétní případy v databázi.
- Zdroje použité při vypracovávání *Zprávy o azylu* jsou uvedeny v seznamu odkazů na konci zprávy. Jsou rovněž k dispozici v Databázi o mezinárodní ochraně v Evropě (DIP), v části [Zdroje](#), s funkcemi vyhledávání a exportu.

Aktuální informace o činnostech agentury EUAA a podpoře členských států naleznete v infografice: <https://www.euaa.europa.eu/asylum-report-2026/section-10-euaa-support-2025>.

Informace o hlavním vývoji v jednotlivých zemích naleznete v přehledech o jednotlivých zemích: <https://www.euaa.europa.eu/asylum-report-2026/country-overviews>.

Additional resources to the Asylum Report 2026

Translations
in all EU
languages
and 7 non-EU
languages

Click on [Database on International Protection in Europe](#) to consult sources on asylum

1. Hlavní vývoj v oblasti azylu v Evropské unii v roce 2025

Rok 2025 byl pro Evropu rokem přechodu, obdobím restrukturalizace a dobou strategického plánování a investic do modernizace evropské azylové a migrační architektury, a to za výrazného poklesu počtu žádostí o mezinárodní ochranu. Provádění Paktu o migraci a azylu zaujímalo ústřední místo v tvorbě evropských politik, přičemž cílem bylo co nejdříve dosáhnout hmatatelných výsledků. Iniciativy se zaměřily na zefektivnění azylových řízení, řešení tlaku na vnějších hranicích a zvýšení účinnosti návratů. Vnitrostátní prováděcí plány sloužily jako vodítko k uvedení Paktu do praxe, přičemž Evropská komise poskytovala členským státům EU odborné poznatky a finanční zdroje a příslušné agentury EU jim poskytovaly pomoc, aby zajistily, že jejich vnitrostátní azylové a přijímací systémy budou do června 2026 připraveny.

Ve snaze začít některé prvky nařízení o azylovém řízení uplatňovat v předstihu předložila Evropská komise v dubnu a květnu 2025 dva návrhy týkající se pojmů bezpečných zemí, a to unijní seznam bezpečných zemí původu a nová pravidla usnadňující používání pojmu bezpečná třetí země. Cílem prvního návrhu bylo v předstihu uplatnit ustanovení nařízení o azylovém řízení, podle nichž mohou být žádosti o mezinárodní ochranu podané státními příslušníky zemí s celounijní mírou uznání 20 % nebo nižší vyřízeny ve zrychleném řízení nebo v řízení na hranicích. V návrhu se rovněž uvádělo, že bezpečné země původu a bezpečné třetí země lze určit s výjimkami.

Druhý návrh se týkal uplatňování pojmu bezpečné třetí země. Cílem bylo urychlit azylová řízení a snížit tlak na azylové systémy, a současně zachovat právní záruky pro žadatele. Navrhované změny zrušily požadavek, aby měl žadatel vazbu na bezpečnou třetí zemi; průjezd bezpečnou třetí zemí byl stanoven jako dostatečná vazba mezi žadatelem a touto zemí; a byla zahrnuta možnost uplatnit tento pojem i v případě, že neexistuje vazba na bezpečnou zemi ani průjezd přes ni, pokud za tímto účelem existuje dohoda nebo zvláštní ujednání s danou třetí zemí.

V únoru 2026 Evropský parlament schválil nová pravidla a Rada formálně revidovala pojem bezpečné třetí země a přijala první celounijní seznam bezpečných zemí původu, včetně Bangladéše, Kolumbie, Egypta, Indie, Kosova¹, Maroka a Tuniska.

Za účelem doplnění legislativního rámce Paktu navrhla Evropská komise v březnu 2025 modernizovat evropskou politiku v oblasti návratů prostřednictvím nového společného evropského systému návratů. **Nařízení** stanoví společné postupy členských států pro vydávání rozhodnutí o návratu a zavádí jednotný evropský příkaz k návratu, což posílí jednotnost, transparentnost a koordinaci.

¹ Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

V listopadu 2025 zahájila Evropská komise první roční cyklus řízení migrace, který zahrnuje:

- roční zprávu o azylu a migraci v Evropě (EAAMR), která poskytuje přehled o situaci v oblasti azylu a migrace v EU,
- rozhodnutí Evropské komise, kterými se stanoví míra migračního tlaku v členských státech a
- návrh Evropské komise na zřízení rezervoáru solidarity za účelem řešení potřeb členských států vystavených tlaku.

Podle zprávy EAAMR, která se vztahovala na období od července 2024 do června 2025, se migrační situace v EU zlepšila, přetrvávaly však některé výzvy, jako je pokračující tlak způsobený neoprávněnými příchody, nedovolený pohyb v rámci EU a zneužívání migrace jako zbraně ze strany Ruska a Běloruska.

Na základě situační analýzy uvedené ve zprávě Evropská komise konstatovala, že Kypr, Řecko, Itálie a Španělsko jsou „vystaveny migračnímu tlaku“ a budou způsobilé využívat rezervoár solidarity EU, jakmile se v červnu 2026 začne uplatňovat Pakt. Jako další skupina byly za země „vystavené riziku migračního tlaku“ označeny Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Německo, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Lotyšsko, Litva, Nizozemsko a Polsko. A konečně byly Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Česko, Estonsko a Polsko označeny za země „potýkající se s významnou situací v oblasti migrace“, a to v důsledku kumulativního tlaku za předchozích pět let. Prováděcí rozhodnutí Rady o zřízení ročního rezervoáru solidarity stanovilo potřeby pro rok 2026 na 21 000 relokací nebo finanční příspěvky v celkové výši 420 milionů EUR, přičemž provádění má začít dne 12. června 2026.

Za účelem vymezení politických cílů EU v oblasti azylu a migrace pro nadcházející roky představila Evropská komise v lednu 2026 Evropskou strategii pro řízení azylu a migrace. Strategie slouží jako kompas při naplňování tří hlavních cílů: předcházet nelegální migraci, chránit osoby prchající před válkou a pronásledováním a přilákat talenty do EU.

Pokud jde o vnější rozměr migrační a azylové politiky, EU pokračovala v uplatňování přístupu k řízení migrace zaměřeného na celou migrační trasu, a to prostřednictvím koordinace s různými zúčastněnými stranami. Iniciativy zahrnovaly řešení základních příčin migrace; pomoc partnerským zemím při zvyšování jejich kapacity v oblasti správy hranic a boje proti převaděčským sítím; podporu řešení v oblasti ochrany pro vysídlené osoby v různých částech světa; a nabídku bezpečných a legálních cest do Evropy jako alternativy k nelegální migraci. Kromě spolupráce založené na pozitivních pobídkách začlenila EU také možnost odejmout výhody ve výjimečných situacích, kdy jsou stávající ujednání využívána způsobem, který představuje významné výzvy v oblasti migrace a bezpečnosti. Za tímto účelem vstoupilo v platnost nové nařízení, které stanoví revidovaný mechanismus pro pozastavení zrušení vízové povinnosti.

2. Řízení přístupu k mezinárodní ochraně

V roce 2025 počet žádostí o azyl podaných v zemích EU+ již druhý rok po sobě klesl na 822 000 (viz obrázek 1). Ve srovnání s rokem 2024 šlo o pokles o pětinu a o nejnižší celkový počet od roku 2021. Hlavní přijímající zemí zůstalo Německo (163 000 žádostí), i když na výrazně nižší úrovni než v roce 2024 (pokles o téměř jednu třetinu); následovaly Francie (152 000), Španělsko (143 000) a Itálie (134 000).

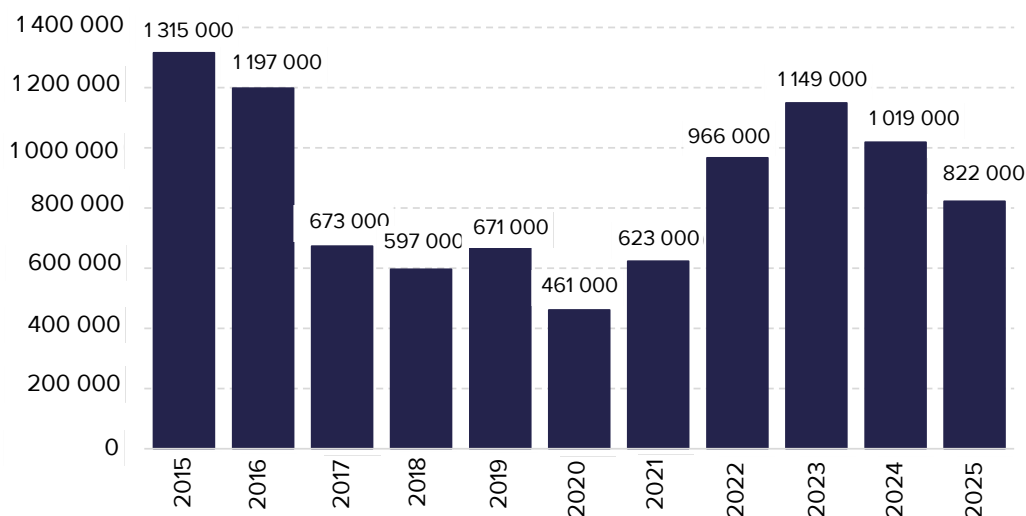
Při posuzování žádostí o azyl ve vztahu k počtu obyvatel bylo v zemích EU+ podáno v průměru přibližně 1 800 žádostí na 1 milion obyvatel. Nejvíce žadatelů o azyl na 1 milion obyvatel měly Řecko a Kypr (5 900, resp. 4 500). S odstupem následovaly Španělsko, Belgie a Švýcarsko (přibližně 2 900 v každé zemi).

Žádosti v roce 2025 se soustředily u omezeného počtu státních příslušností. Pět největších skupin tvořili státní příslušníci Afghánistánu (14 % všech žádostí), Venezuely (11 %), Sýrie (5 %), Bangladéše (4 %) a Turecka (4 %).

Počet opakovaných žádostí se ve srovnání s rokem 2024 zvýšil o 39 % a dosáhl rekordní úrovně. V roce 2025 představovaly 15 % všech žádostí o azyl, což byl dosud nejvyšší zaznamenaný podíl. Tento vývoj lze pravděpodobně přičíst [rozsudku Soudního dvora Evropské unie](#) z října 2024, podle něhož u afghánských žen postačují pohlaví a státní příslušnost k závěru, že jim hrozí riziko pronásledování, což vedlo k prudkému nárůstu opakovaných žádostí podaných Afghánci.

Státní příslušníci zemí s nízkou mírou uznání podali v roce 2025 rostoucí podíl žádostí o azyl, který představoval více než polovinu celkového počtu žádostí. Podle pravidel Paktu se od června 2026 za určitých okolností stanovených v čl. 43 odst. 1 nařízení o azylovém řízení bude na státní příslušníky zemí s nízkou mírou uznání, tedy nižší než 20 %, vztahovat povinné řízení na hranicích.

Obrázek 1. Počet žádostí o mezinárodní ochranu v zemích EU+, 2015–2025

Zdroj: Údaje ze systému včasného varování a připravenosti agentury EUAA ke dni 3. února 2026.

V průběhu roku země EU+ spolupracovaly s Evropskou komisí a agenturami EU na modernizaci kapacit v oblasti IT na hranicích, včetně zajištění technických, operativních a administrativních zdrojů pro fungování nového systému Eurodac. V rámci příprav na bezproblémové a harmonizované fungování prověřování, azylového řízení na hranicích a řízení o návratu na hranicích pokračovaly vnitrostátní orgány v legislativní práci a praktických přípravách, mimo jiné budováním potřebných zařízení, zajišťováním odpovídající kapacity, vypracováváním pokynů a praktických nástrojů a poskytováním odborné přípravy pracovníkům, kteří budou nové postupy provádět.

V reakci na smíšené migrační tlaky a bezpečnostní výzvy na vnějších hranicích se země EU+ nadále zaměřovaly na správu hranic a zachovávaly přísnější režimy ochrany, čímž někdy ohrožovaly účinný přístup na území a k azylovému řízení pro osoby, které mohou potřebovat ochranu. Tyto postupy byly pod drobnohledem mezinárodních organizací a organizací občanské společnosti, jakož i soudních institucí, které se zabývaly nahlášenými případy špatného zacházení, údajným vytlačováním osob přes hranice (tzv. pushbacks) a okamžitými návraty a opatřeními přijatými vnitrostátními orgány vůči organizacím občanské společnosti provádějícím pátrací a záchranné činnosti.

3. Iniciativy pro zefektivnění a harmonizaci azylových řízení

V oblasti azylových řízení se činnost zemí EU+ soustředila na tři hlavní oblasti: snížení počtu nevyřízených případů čekajících na rozhodnutí, vyčlenění kapacit k zajištění praktického provádění nových pravidel a školení pracovníků o nových ustanoveních. Evropská komise navíc zpřístupnila finanční podporu, například prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu (TSI), agentura EUAA poskytla technickou podporu a země EU+ bilaterálně spolupracovaly na výměně odborných poznatků. Jak vyžaduje Pakt, vyčlenily rovněž značné prostředky na vypracování vnitrostátních plánů pro různé scénáře nepředvídatelných událostí, které zahrnují ukazatele a prahové hodnoty pro aktivaci a deaktivaci konkrétních reakčních opatření.

Činnosti zaměřené na budování kapacit byly přizpůsobeny specifické situaci v oblasti azylu a přijímání v jednotlivých zemích. Některé země se nadále zaměřovaly na organizační změny, nábor zaměstnanců a činnosti odborné přípravy zaměřené na rozvoj dovedností. Několik azylových orgánů pokračovalo v revizi nebo doladování vnitřních postupů a aktualizovalo šablony a návrhy rozhodnutí s cílem zefektivnit své rozhodovací procesy. V zájmu podpory kvalitního a rychlého rozhodování aktualizovaly země EU+ konkrétní politiky týkající se zemí původu na základě změn, k nimž v těchto zemích došlo. Nestabilní situace v několika zemích původu však měla dopad na vyřizování případů a azylové orgány občas pozastavily vyřizování případů státních příslušníků určitých zemí původu.

V roce 2025 vydaly země EU+ téměř 874 000 rozhodnutí v prvním stupni, což je nejvíce od roku 2017. Tento nárůst byl způsoben prudkým zvýšením počtu zamítavých rozhodnutí, zejména u státních příslušníků zemí s nízkou mírou uznání, tedy 20 % nebo nižší. Nejvíce rozhodnutí bylo vydáno v Německu, následovaly Francie a Španělsko. Počet nevyřízených případů v prvním stupni klesl v roce 2025 na 863 000 z 986 000 v roce 2024 (což

představuje pokles přibližně o 13 %). Ačkoli některé země EU+ posílily rozhodování v prvním stupni, pokles počtu nevyřízených případů byl spíše důsledkem menšího počtu podaných žádostí. Navzdory poklesu počtu nevyřízených případů v prvním stupni celkově vyšší počet odvolání znamenal, že zatížení na všech stupních zůstalo stabilní a vysoké.

Vzhledem k tomu, že Evropská komise zdůraznila význam spolupráce se soudními orgány a jejich posílení v rámci příprav na začátek uplatňování pravidel Paktu, investovala řada zemí EU+ do navyšování kapacit na druhém nebo vyšším stupni.

4. Přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu

Země EU+ pracovaly na transpozici směrnice o podmínkách přijímání z roku 2024 do vnitrostátního práva do lhůty 12. června 2026 a zároveň se přizpůsobovaly dalším nařízením s dopadem na přijímání, jako je nařízení o řízení azylu a migrace (AMMR) a nařízení o azylovém řízení (APR). Pod vedením svých vnitrostátních prováděcích plánů země EU+ upravovaly podmínky přijímání a řešily nedostatky v přijímacích kapacitách, mimo jiné u žadatelů v řízení na hranicích. Řada zemí proto musela zřídit zařízení pro prověřování a ubytovací zařízení pro žadatele, kteří procházejí řízením na hranicích. Provozní potřeby vedly také ke změnám v oblasti správy případů a systémů IT. První kolo ročního cyklu řízení migrace přispělo ke kvalitnějším údajům o přijímacích systémech napříč zeměmi EU+.

Pokles počtu žádostí o azyl vedl v několika zemích ke snížení tlaku na přijímací systémy, které následně snížily svou přijímací kapacitu. Naproti tomu některé země, v nichž byly přijímací systémy nadále pod tlakem, svou kapacitu zachovaly nebo zvýšily. V přelomové věci týkající se přijímací kapacity Soudní dvůr Evropské unie rozhodl, že členský stát se nemůže dovolávat nepředvídatelného a nevyhnutelného přílivu žadatelů, aby se vyhnul povinností, které mu podle práva EU ukládají uspokojit základní potřeby žadatelů o azyl, a zdůraznil tak potřebu rezervní kapacity pro zvládnutí případného přílivu žadatelů.

Země EU+ se již dlouho potýkají s dopadem druhotného pohybu. Několik z nich pokračovalo v nových iniciativách nebo je zahájilo s cílem tento jev řešit, například změnami podmínek přijímání v souladu s čl. 21 směrnice o podmínkách přijímání z roku 2024 a čl. 18 nařízení o řízení azylu a migrace. Tato ustanovení stanoví, že žadatelé, kterým bylo oznámeno rozhodnutí o přemístění do příslušného členského státu, již nemají nárok na přijímací podmínky, přičemž jim zůstává zachováno právo na životní úroveň v souladu s právem EU.

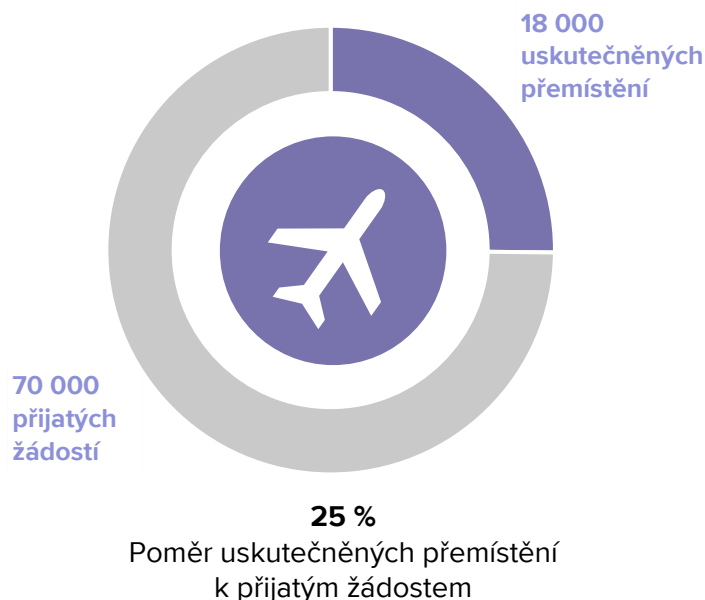

5. Odpovědnost za žádost o mezinárodní ochranu

V roce 2025 bylo v zemích EU+ provedeno celkem 18 000 dublinských přemístění, což je podobně jako v roce 2024 (viz obrázek 2). Šlo o druhý nejvyšší počet od roku 2019, stále však výrazně pod úroveň před pandemií. Provádění dublinských přemístění bylo nadále do značné míry ovlivněno tlakem na přijímací systémy v některých zemích EU+. Ačkoli vnitrostátní soudy přemístění většinou potvrzovaly, jedním z hlavních důvodů pro zrušení rozhodnutí vnitrostátních orgánů byly aktuální důkazy o závažných problémech s přístupem k materiálním přijímacím podmínkám v příslušném státě.

Obrázek 2. Počet uskutečněných dublinských přemístění v poměru k celkovému počtu přijatých dublinských žádostí, 2025

Zdroj: Údaje ze systému včasného varování a připravenosti agentury EUAA ke dni 3. února 2026.

Země EU+ se zaměřily na přechod od uplatňování nařízení Dublin III k novému nařízení o systému Eurodac a nařízení o řízení azylu a migrace. V průběhu roku bylo vyjasněno několik právních a praktických nejasností, některé otázky však zůstaly otevřené až do formálního přijetí prováděcího rozhodnutí, kterým se zřizuje roční rezervoár solidarity na rok 2026, dne 19. prosince 2025. Zatímco některé vnitrostátní orgány raději vyčkávaly na tato vyjasnění a až poté chtěly vypracovat podrobnější prováděcí plán, většina správních orgánů začala plánovat na základě různých scénářů.

Dublinské jednotky vyvíjely soustředěné úsilí k vyřízení svých nahromaděných nevyřízených případů, aby se po začátku uplatňování Paktu co nejvíce zabránilo souběžnému uplatňování dosavadních a nových pravidel. Přetrvávajícím problémem však zůstával nedostatek pracovníků v dublinských jednotkách. Pro mnoho pracovníků bylo navíc náročné souběžně

zvládat probíhající agendu a účastnit se odborné přípravy. Několik orgánů zdůraznilo, že cílenou odbornou přípravu potřebují také zúčastněné strany mimo dublinské jednotky, aby novým pravidlům porozuměly a mohly například správně informovat žadatele o tomto řízení.

Hlavní výzvou pro země EU+ v procesu přechodu bylo přizpůsobení systémů IT, včetně rekonfigurace systémů pro správu případů tak, aby zahrnovaly nové formuláře, šablony a pracovní postupy. V několika zemích jsou projekty IT související s uplatňováním systému Eurodac a nařízení o řízení azylu a migrace součástí širšího programu digitalizace.

Podle předběžných údajů systému včasného varování a připravenosti (EPS) agentury EUAA bylo v roce 2025 vydáno 120 000 rozhodnutí v reakci na odchozí dublinské žádosti. To představovalo pokles o 24 % oproti roku 2024 a nejnižší úroveň od roku 2021. Pokles naznačuje omezení druhotného pohybu, při němž se žadatelé o azyl přesouvají z první země příjezdu do jiné země, aby tam podali novou žádost, a odpovídá celkovému poklesu počtu žádostí o azyl.

6. Harmonizovaný přístup k přesídlení a přijímání osob z humanitárních důvodů

Politická, operativní a finanční omezení v roce 2025 brzdila rozvoj v oblasti přesídlování a přijímání osob z humanitárních důvodů. Mezi faktory, které bránily přesídlování uprchlíků, patřily:

- otázky související s prováděním ustanovení Paktu na technické úrovni, například uchovávání a předávání údajů prostřednictvím postupů, které jsou v souladu s nařízením o systému Eurodac,
- nestabilní bezpečnostní a politická situace na Blízkém východě, která přinášela výzvy na operativní úrovni,
- přetrvávající tlak na některé přijímací systémy v zemích EU+, který omezoval jejich kapacitu přijímat přesídlené uprchlíky.

V důsledku toho z celkového počtu 61 000 závazků přijatých 14 zeměmi v rámci programu EU pro přesídlování a přijímání osob z humanitárních důvodů na období 2024–2025 přicestovalo do zemí EU+ v roce 2025 pouze přibližně 10 000 uprchlíků, kromě téměř 14 000 v roce 2024. Po deseti letech, kdy byli Syřané nejčastější státní příslušností mezi přesídlenými osobami, se v roce 2025 na prvním místě umístili Afghánci (2 900), za nimiž následovali Syřané (1 800), Konžané z Demokratické republiky Kongo (1 600) a Súdánci (1 400).

V prosinci 2025 Rada schválila první plán Unie pro přesídlování a humanitární přijímání na období 2026–2027. Devět zemí předložilo závazky v celkovém počtu 10 430 míst, což zahrnuje 8 330 přesídlení a 2 100 přijetí z humanitárních důvodů. Výrazné snížení vnitrostátních závazků odráželo celkové omezení počtu přijetí na úrovni EU.

7. Práva osob požívajících mezinárodní ochrany na začlenění a integraci

Obsah ochrany se vztahuje na práva, na která mají osoby požívající určité formy ochrany v zemi azylu nárok, jakož i na související povinnosti. Ochrana je udělena, pokud žadatelé obdrží kladné rozhodnutí o přiznání postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany (rovněž označovaných jako statusy harmonizované na úrovni EU). Mírou kladných rozhodnutí o mezinárodní ochraně se rozumí počet kladných rozhodnutí vyjádřený jako procento z celkového počtu rozhodnutí o žádostech o mezinárodní ochranu. Ačkoli vnitrostátní formy ochrany přiznávají státním příslušníkům třetích zemí status ochrany, tyto statusy (které nejsou harmonizovány ve všech zemích EU+) nejsou do výpočtu míry uznaných žádostí zahrnuty.

V roce 2025 se míra uznání mezinárodní ochrany výrazně snížila ze 42 % v roce 2024 na 29 %. Tento pokles lze pravděpodobně přičíst, alespoň zčásti, pozastavení rozhodování o žádostech syrských žadatelů, na něž v posledních letech připadal velký podíl kladných rozhodnutí. Kromě toho bylo přibližně 56 % rozhodnutí vydáno ve věci státních příslušníků zemí s nízkou mírou uznání. Při zohlednění 69 státních příslušností, u nichž bylo v roce 2025 vydáno alespoň 1 000 rozhodnutí, mělo 42 z nich míru uznání nižší než 20 %.

Státní příslušníci Turecka, Venezuely, Bangladéše a Kolumbie, v sestupném pořadí, obdrželi jednu třetinu všech zamítavých rozhodnutí. Venezuelanům a Kolumbijcům však byla často přiznána vnitrostátní forma ochrany nebo přešli na jiný typ povolení k pobytu. Míry uznání byly vysoké u státních příslušníků zemí s extrémní či vysokou intenzitou konfliktu a u žadatelů ze Súdánu, Mali, Haiti, Ukrajiny a Myanmaru/Barmy, v sestupném pořadí, se pohybovaly v rozmezí 70–90 %.

Země EU+ nadále omezovaly příchody v rámci slučování rodin jako způsob, jak zmírnit tlak na azylové a přijímací systémy a někdy také na vnitrostátní a obecní sociální systémy. V posledních letech UNHCR, další mezinárodní organizace, think-tanky, akademická obec a organizace občanské společnosti opakovaně upozorňovaly na možný negativní dopad přísnějších pravidel pro slučování rodin na integraci osob požívajících mezinárodní ochrany.

Země EU+ se nadále zaměřovaly na integraci osob požívajících mezinárodní ochrany prostřednictvím nových strategií a opatření v oblasti přístupu na trh práce a ke vzdělání. Navzdory těmto iniciativám osoby požívající mezinárodní ochrany v zemích EU+ stále narážely na překážky při snaze naučit se jazyk, zapsat se ke vzdělávání nebo hledat zaměstnání, zatímco problémy s přístupem k bydlení nadále ovlivňovaly jejich vyhlídky na integraci. Organizace občanské společnosti nadále hrály klíčovou roli při účinné integraci osob požívajících mezinárodní ochrany tím, že za tímto účelem poskytovaly celou řadu služeb.

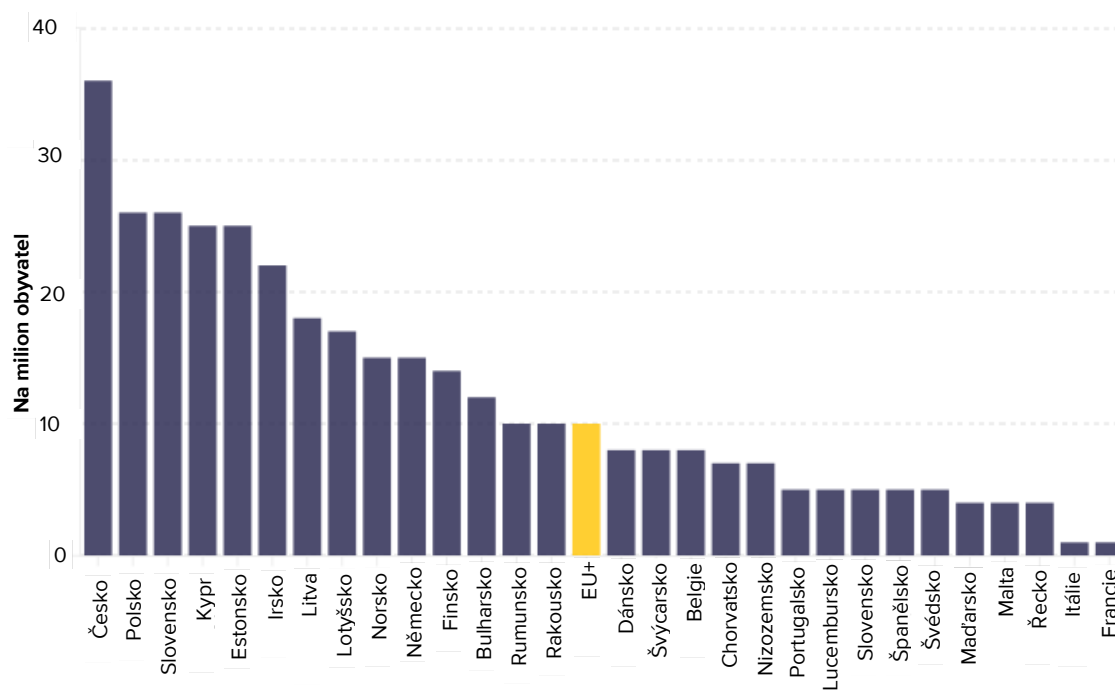

Rámeček 1. Dočasná ochrana vysídlených osob z Ukrajiny

Na konci roku 2025 se v zemích EU+ nacházelo přibližně 4,5 milionu osob požívajících dočasnou ochranu. Toto číslo zůstává od začátku roku 2023 relativně stabilní a nadále významně přispívá k celkovému počtu lidí v Evropě, kteří potřebují ochranu. V poměru k počtu obyvatel hostily nejvíce vysídlených Ukrajinců na obyvatele Česko, Polsko a Slovensko (viz obrázek 3).

Obrázek 3. Počet osob požívajících dočasnou ochranu na 1 milion obyvatel podle přijímající země, prosinec 2025

Pozn.: * = údaje získány před únorem 2026

Zdroj: Počet obyvatel: Eurostat (DEMO_GIND), údaje získány dne 5. února 2026. Osoby požívající dočasnou ochranu: Eurostat (MIGR_ASYTPSM), údaje získány dne 10. února 2026.

Během čtvrtého roku od ruské invaze země EU+ nadále přesouvaly své politiky směrem k dlouhodobým řešením, například nabídkou možností přechodu na alternativní vnitrostátní povolení k pobytu. Zároveň nadále podporují integraci na mnoha úrovních, mimo jiné na trhu práce a ve vzdělávání. Centra „Unity Hubs“ zřízená v řadě zemí EU+ poskytují pomoc se zaměstnáním, jazykové kurzy, poradenství pro osoby požívající dočasnou ochranu a v některých případech také podporu při dobrovolném návratu.

Vývoj judikatury na vnitrostátní i unijní úrovni dále objasnil vzájemný vztah mezi dočasnou ochranou a řízeními o mezinárodní ochraně.

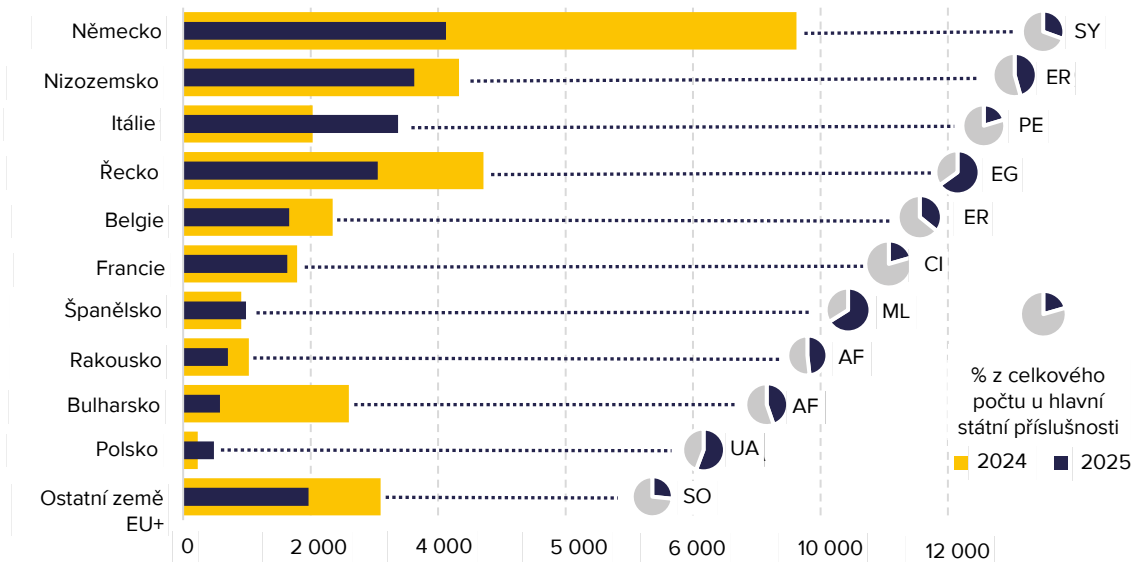
8. Právní záruky pro děti a žadatele se zvláštními potřebami

S cílem posílit ochranu osob se zvláštními potřebami zahrnuje Pakt opatření pro rychlejší identifikaci a podporu při řešení jejich procesních a přijímacích potřeb. Hlavní výzvou pro země EU+ zůstává uplatňování těchto záruk v praxi. Za účelem zvýšení kapacity v této oblasti poskytovaly v roce 2025 vnitrostátní orgány odbornou přípravu různým zúčastněným stranám a zdokonalovaly informační systémy s cílem usnadnit spolupráci mezi různými odborníky zapojenými do tohoto procesu.

V roce 2025 podaly osoby, které se samy prohlásily za nezletilé osoby bez doprovodu, 22 000 žádostí o azyl, což je přibližně o jednu třetinu méně než v roce 2024 a nejméně od roku 2020. Navzdory tomu, že Německo zaznamenalo největší absolutní pokles, i nadále přijalo nejvíce žádostí (4 100), což představovalo téměř jednu pětinu celkového počtu (viz obrázek 4). Za Německem následovaly Nizozemsko (3 600), Itálie (3 400) a Řecko (3 100). Více než polovinu všech žádostí o azyl podaných nezletilými osobami bez doprovodu v roce 2025 podaly osoby pěti státních příslušností, konkrétně Afghánci (2 800), Eritrejci (2 400), Egypťané (2 300), Somálci (2 300) a Syřané (2 100, což je nejnižší zaznamenaný počet).

Obrázek 4. Deset zemí EU+ s největším počtem žádostí o azyl podaných osobami, které se samy prohlásily za nezletilé osoby bez doprovodu, srovnání roku 2025 s rokem 2024 a podíl žádostí podaných podle hlavní státní příslušnosti nezletilých osob bez doprovodu, 2025

Zdroj: Údaje ze systému včasného varování a připravenosti agentury EUAA ke dni 3. února 2026.

Azylové orgány pokračovaly v přezkumu svých právních předpisů a politik směřujících k multidisciplinárnímu posuzování věku, jak vyžaduje nařízení o azylovém řízení a jak je v souladu s [praktickou příručkou](#) agentury EUAA zveřejněnou v roce 2025. Několik zemí EU+ se potýkalo s nedostatečným počtem opatrovníků, kteří by byli jmenováni k péči o děti bez doprovodu a k jejich podpoře. Projekt GuardianXChange financovaný EU nadále posiloval opatrovnícké služby ve čtyřech zúčastněných zemích EU+, konkrétně v Belgii, Polsku, Portugalsku a Slovinsku.

Vzhledem k tomu, že revidovaná směrnice EU o boji proti obchodování s lidmi má být transponována do července 2026, prováděly členské státy EU různé projekty a činnosti odborné přípravy zaměřené na prevenci obchodování s lidmi a lepší identifikaci obětí. Od předložení návrhů Paktu vyjádřilo několik zúčastněných stran obavy ohledně možného negativního dopadu těchto změn na žadatele se zvláštními potřebami v průběhu celého azylového řízení. Vzhledem k tomu, že legislativní proces na vnitrostátní úrovni probíhá, tyto obavy se ve vnitrostátním kontextu často znovu objevovaly v připomínkách k návrhům právních předpisů.

Navzdory snahám o lepší podporu žadatelů se zvláštními potřebami v rámci přijímání byly v několika zemích EU+ hlášeny nevyhovující podmínky a nedostatečná podpora, například v důsledku nedostatku zdrojů nebo mezer a zpoždění ve financování. Nadále zaznívaly obavy ohledně zadržování osob se zvláštními potřebami, zejména dětí, které byly doloženy v soudních rozsudcích a uváděny mezinárodními organizacemi a organizacemi občanské společnosti. Několik soudních věcí rovněž analyzovalo zvláštní potřeby a zranitelnost v souvislosti s dublinskými přemístěními a návraty.

Závěrečné poznámky

Uplynulý rok se nesl ve znamení intenzivních příprav na uvedení Paktu o migraci a azylu do praxe do června 2026. Agentura EUAA i vnitrostátní orgány investovaly značné prostředky do položení základů nového rámce pro řízení evropského systému ochrany.

Za tímto účelem vyčlenily země EU+ značné finanční prostředky a urychlily zadávací řízení, aby zajistily včasné zprovoznění systému Eurodac. V návaznosti na nábor zaměstnanců v posledních letech se vnitrostátní azylové orgány zaměřily na snížení počtu nevyřízených případů, aby se po červnu 2026 co nejvíce předešlo souběžnému uplatňování různých legislativních rámců. Několik zemí investovalo do zřízení víceúčelových center, kde může na jednom místě probíhat prověřování, azylové řízení na hranicích i řízení o návratu na hranicích.

Agentura EUAA podporovala země EU+ v tomto úsilí prostřednictvím různých činností. Agentura vypracovala pokyny a nástroje týkající se nových postupů, aktualizovala stávající příručky a proškolila pracovníky vnitrostátních správních orgánů o ustanoveních Paktu. Ve dvanácti zemích poskytovala agentura přímou operativní podporu. Na úrovni EU agentura analyzovala nový vývoj a rychle poskytovala aktuální informace o situaci s cílem podpořit Evropskou komisi při řízení reakčních procesů a lépe informovat tvůrce politik na vnitrostátní úrovni.

Tyto přípravy do jisté míry usnadnila skutečnost, že počet žádostí v roce 2025 klesl na 822 000, což byla nejnižší úroveň od roku 2021. Vnitrostátní orgány tak mohly vyčlenit více prostředků na vypracovávání nových pracovních postupů, standardních operačních postupů a šablon a pilotní ověřování těchto nových přístupů ve vnitrostátním kontextu.

V roce 2026 ukáže začátek uplatňování Paktu praktickou hodnotu těchto investic. Od jeho přijetí zúčastněné strany zdůrazňují, že Pakt bude hodnocen podle své schopnosti vytvořit odolné azylové a přijímací systémy, které se dokážou přizpůsobit rychlým změnám ve světě. Rok 2026 vyzdvihne praktický význam a dopad reformy SEAS. Ukáže například, do jaké míry tato reforma umožní spravedlivé sdílení zátěže mezi členskými státy.

Nová opatření budou testována v naléhavých situacích, přičemž systém musí zůstat flexibilní, aby mohl reagovat na vývoj na globální, unijní i vnitrostátní úrovni. Měnící se dynamika v politické, bezpečnostní a hospodářské oblasti, jakož i mezinárodní krize a války, měly dopad na dostupnost humanitárního financování a mechanismy pro řešení vysídlení v celosvětovém měřítku. Potřeby ochrany vyplývající z konfliktů, jako jsou války v Íránu a na Ukrajině, se pravděpodobně zvýší, zatímco objem finančních prostředků na globální úrovni klesá.

V prostředí složitých globálních vzájemných závislostí se Evropa aktivně zapojovala a budovala partnerství se třetími zeměmi s cílem posílit kapacitu v oblasti poskytování účinné ochrany a řešení nelegální migrace. Posilování kapacit partnerských zemí k řízení migrace při plném dodržování základních práv má potenciál rozšířit globální prostor pro ochranu.

Na evropské úrovni stanovuje první Evropská strategie pro řízení azylu a migrace směr politiky na příštích pět let. Díky silnému důrazu na posílení hraniční kontroly, přísná pravidla proti zneužívání azylových systémů a rychlé a účinné navracení může vést k dalšímu poklesu počtu žádostí v zemích EU+. Změny nařízení o azylovém řízení týkající se pojmů bezpečných zemí a postup prací na novém nařízení o návratu mohou působit jako odrazující faktory pro nově

příchozí. V praxi však mohou také omezit přístup k mezinárodní ochraně osobám, které ji potřebují.

Na vnitrostátní úrovni bude praktické uplatňování Paktu a opatření ke zvýšení efektivity pod bedlivým dohledem. To bude pravděpodobně zahrnovat uplatňování prověřování, vydávání rozhodnutí o nepřípustnosti žádosti u žadatelů, kteří projeli třetí zemí a mohli v ní požádat o účinnou ochranu, a některá navrhovaná digitální řešení pro efektivnější vyřizování. S postupným uplatňováním Paktu budou vnitrostátní orgány přizpůsobovat své systémy na základě prvních zkušeností z praxe. V roce 2026 lze očekávat otázky vyžadující právní vyjasnění, přičemž v následujících letech se očekávají další, a to na úrovni vnitrostátních soudů, Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora Evropské unie.

Vývoj v širších souvislostech řízení migrace, jako je rozhodnutí španělské vlády o mimořádné regularizaci státních příslušníků třetích zemí za účelem jejich integrace, bude mít rovněž dopad na pracovní zátěž vnitrostátních azylových orgánů, a tím i na uvádění Paktu do praxe. Pokud jde o budoucnost 4,5 milionu Ukrajinců registrovaných podle směrnice o dočasné ochraně, několik zemí začalo vytvářet cesty pro přechod z dočasné ochrany na jiný typ povolení k pobytu, čímž se otevírají nové možnosti zůstat v EU+. Tento trend se pravděpodobně stane v roce 2026 výraznějším, neboť se blíží konec prodloužení režimu dočasné ochrany v březnu 2027.

V této souvislosti potřebují země EU+ aktuální a věcné informace, aby mohly včas přizpůsobovat své postupy. Agentura EUAA zde hraje ústřední úlohu díky svému posílenému portfoliu v oblasti situačního přehledu a sítím spolupráce, které nabízejí platformu pro výměnu osvědčených postupů a řešení výzev. Agentura v roce 2025 aktivně podporovala země EU+ v přechodném období uvádění Paktu do praxe a v roce 2026 i v dalších letech je připravena poskytovat přímou podporu a vést konstruktivní dialog s cílem budovat v Evropě posílené prostředí ochrany. Vzhledem k tomu, že zúčastněné strany se musí orientovat ve složitých opatřeních Paktu a v rychle se měnící politické realitě, stávají se informace a spolupráce pro budoucnost SEAS ještě důležitějšími.

Zpráva o azylu 2026: Shrnutí

Zpráva o azylu 2026 je referenčním zdrojem informací o mezinárodní ochraně v Evropě a poskytuje komplexní přehled o klíčových změnách v oblasti azylu, ke kterým došlo v roce 2025. Toto shrnutí je zkrácenou verzí hlavní zprávy.

Agentura Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) shromažďuje informace o všech aspektech společného evropského azylového systému. Za tímto účelem zpráva nastiňuje hlavní trendy politik, postupů a právních předpisů týkajících se mezinárodní ochrany a předkládá klíčové ukazatele pro referenční rok 2025. Uvádí též příklady z judikatury sloužící k výkladu evropských a vnitrostátních právních předpisů v souvislosti s *acquis* EU v oblasti azylu.

Zpráva o azylu 2026 vychází z informací ze široké škály zdrojů (včetně perspektiv vnitrostátních orgánů, orgánů EU, mezinárodních organizací, organizací občanské společnosti a akademické obce), aby zahrnovala různorodé úhly pohledu. Tato zpráva se vztahuje na období od 1. ledna do 31. prosince 2025 a slouží jako referenční zdroj informací o nejnovějším vývoji v oblasti mezinárodní ochrany v Evropě.